

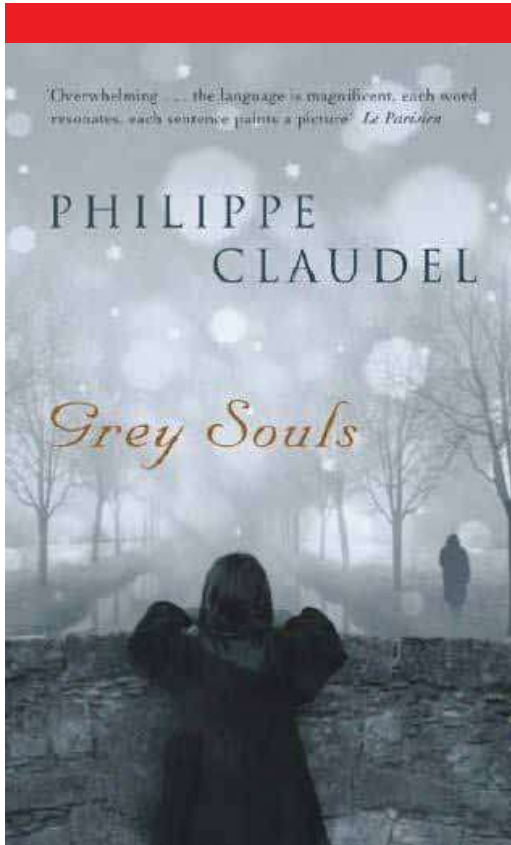
KHÔNG CÓ QUY TẮC CỤ THỂ CHO VIẾT VĂN

ĐẾN HÀ NỘI TRONG DỊP KỶ NIỆM 100 NĂM VĂN HỌC PHÁP VỪA QUA, NHÀ VĂN TRẺ PHILIPPE CLAUDEL ĐÃ TRÒ CHUYỆN Cởi mở với chúng tôi, những người viết trẻ tuổi về nghề viết và đời sống văn học Pháp hiện nay.

Philippe Claudel từng đoạt nhiều giải thưởng văn học như: giải France Télévision 2000 (cho tác phẩm J'abandonne), giải Goncourt truyện ngắn 2003 (Les Petties mécaniques), giải Goncourt 2007 (La Petite de Monsieur Linh, Le Rapport de Brodech)... Đặc biệt Những linh hồn xám của ông đoạt giải Renaudot và được bình chọn là một trong những cuốn sách hay nhất năm 2003.

Theo Philippe Claudel, không có quy tắc nghệ thuật cụ thể nào cho việc viết tiểu thuyết. Điều quan trọng nhất là không được phép quên đọc giả, hơn hết phải là khả năng diễn giải của nhà văn về thế giới, nhân vật trong câu chuyện. Đó chính là sự khác biệt của văn học với các loại hình nghệ thuật khác. Nó tác động đến người đọc,

làm thay đổi tư duy, suy nghĩ của độc giả. “Tôi không muốn đưa lý tưởng sống vào trong tác phẩm mà đặt vấn đề nhân loại liên quan đến cuộc sống con người. Trong những sáng tác của mình tôi luôn cố gắng thể hiện tinh thần đoàn kết, tình người như liều thuốc chữa trị bản chất con người, bình ổn sự phức tạp tiềm ẩn”. Philippe Claudel quan niệm, tác phẩm văn học phải dựa trên trí tưởng tượng, đặt ra câu hỏi về sự tồn tại của loài người. Một tác phẩm văn học phải dẫn người đọc đến thế giới mới, môi trường mới. Đó là sự sáng tạo.

Philippe Claudel tâm sự, cách đây khoảng 2 năm, một nhà báo Mỹ đã tạo scandal về sự suy thoái của văn học Pháp. Thực tế, Mỹ là quốc gia ít dịch các tác phẩm văn học nước ngoài, nếu để ý, gần như 100% là

sách của các nhà văn Mỹ. Điều đó cho thấy, nền văn hóa Mỹ khép kín, thiếu quan tâm đến độc giả Mỹ. Trong khi đó, ngược lại, Pháp là quốc gia dịch rất nhiều tác phẩm văn học nước ngoài. Trên kệ sách trong các nhà sách còn có rất nhiều tác phẩm nước ngoài thuộc nhiều lĩnh vực khác. Do đó, không thể có cái gọi là “suy thoái” hay “cái chết” của văn học Pháp.

Khi được hỏi về văn học Việt Nam tại Pháp, Philippe Claudel cho biết, ông đã đọc một số tác phẩm của các nhà văn Việt Nam, có thể chia thành hai nhóm tác giả: hoặc là sinh ra, lớn lên và viết văn ở Việt Nam, hoặc là sinh ra tại Việt Nam nhưng sống ở nước ngoài. Ở nhóm tác giả thứ hai, có Marguerite Duras với tác phẩm Người tình Hoa Bắc. Chính Marguerite Duras đã giúp Philippe

Claudel làm quen với văn học Việt Nam. Ngoài ra còn có Linda Lê và Anna Moi. Một số tác phẩm được dịch của các tác giả Việt Nam như Tướng về hưu của Nguyễn Huy Thiệp, Nỗi buồn chiến tranh của Bảo Ninh... cũng rất ấn tượng.

Hiện ở Pháp có một số nhà xuất bản đặc biệt quan tâm đến văn học phương Đông. Philippe Claudel sẵn lòng làm cầu nối để giới thiệu tác phẩm của sinh viên (khoa Viết văn) Việt Nam đến các nhà xuất bản tại Pháp.

Hoàng Chiến Thắng